UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...

Ortega, Cristóbal de

Lugduni, M.DC.LXXX.

1. Semipelagiana præsertim ad purum de re præsente hæresis examinatur rigide.

urn:nbn:de:hbz:466:1-94285

Visual Library

actiuus elicitiuè in ſuam prædeſtinationem influxus, vel minimus repugnat: idcircò addidi *motiuè* vt efficientis amplitudinem ad ſpecialem efficientis intentionalis motionem (de qua Patribus & Theologis priſcis cum Hæreticis, & Nouatoribus aſſeclis eſſe controuerſia poteſt) diſputationem coarctarem: quoniam vero efficiens motiuum id omne complectitur, quod, vt abſolutè exiſtens, (quod efficientis cauſæ, prout à finali diſtinguitur, vniuerſim proprium eſt) intentionaliter actum, ſiue intellectus, ſiue voluntatis ſollicitat: idque vel occaſionaliter, vel meritoriè fieri contingat; addidi *meritorie*, vt ad ſpeciem hanc merioriæ intentionalis motionis ex parte prædeſtinati præſentem redigerem quæſtionem: de occaſionali enim intentionali motione lis eſt diuerſa: addidi *ex parte prædeſtinati tantum*, vt gratiæ Dei adiutorium omne ſecluderem ad ſuæ prædeſtinationis motionem meritiuam: eius quippe interuentu quæſtio eſt alia inferius expedienda. Quare in præſenti prædeſtinatum in puris, vt aiunt naturalibus, ſiue ſecundum eius proprias naturales, vel actiuas, vel exactiuas vires accipimus, vt cum explorato Hæreticis Semipelagianis, ſeu Maſſilienſibus ſolummodo diſputemus. Oportet autem horum errorem liquido, Ducemque, & Patronos exploratos præmittere, atque immeritò à nonnullis Doctoribus accuſatos firma eruditione ac rigido examine ab ea ſuſpicione liberare.

CERTAMEN I.

Semipelagiana præſertim ad purum de re præſente hæreſis examinatur rigide.

1. DIxi Semipelagianam hæreſim, & Authores, & fautores præſertim ad purum cert. hoc examinandos eſſe, ac recenſendos; etſi concernentes aliæ in re preſente Hæreſes, & Authores memorandæ ſint, vt ad Theologorum plenam illarum inſtructionem, atque eruditionem oportet. Prima igitur Valentini Baſilidis, & ſequacium effutientium hominum aliorum animas ſuapte natura eſſe terrenas, ſiue terrenis cupiditatibus ſubditas, ac prauis earum terrenis affectibus neceſſario addictas, proptereaque reprobari, vtpote prædeſtinationis diuinæ incapaces, aliorum verò hominum animas ſpirituales eſſe, ac totas ſpiritualibus ſanctiſque ac honeſtis affectibus ſuopte ingenio, geniove addictas neceſſario, & impeccabiles, ac ſubinde cum hominibus, quos conſtituunt, prædeſtinari: qua in re præter communem cum iam recenſendo errorem alio hi peccant, hominumque animas ſpecie diſtingentes aliaſque terrenas, aliaſque ſpirituales contra fidei dogma de noſtrarum animarum omnium ſpiritualitate, ac immortalitate. Secunda Bardaſſeni, & Priſcillianiſtarum hæreſis fuit aſſerentium homines, ob bonum, prauumve genium, ſeu ingenium è corporiſque conſtitutione orta ex diuerſitate conſtellationis, & adſpectus aſtrorum in cuiuſque conceptione, & natiuitate alios prædeſtinari, alios reprobari, cum primo error hic ſecundus commune aliquid habet: quod ſcilicet noſtrarum actionum libertatem euertat; noſque ſubinde ad gloriam meritis, nec ſolis meritis è Dei gratia ortis (vt fides docet) obtinendam, eligi, ac prædeſtinari negat: quamvis diuerſimode, quod è naturali animarum noſtrarum genio, atque impote ſuarum actionum inclinationi natiuæ prima hæreſis tribuebat, ſecunda hæc corporum noſtrorum naturali conſtitutioni tribuat. Addit autem ſecunda hæc hæreſis errorem alium de fato gentilico in ortus, conceptuſque vniuſcuiuſque conſtellatione ab Ethnicis Philoſophis, Aſtrologis præſertim, conſtituto. Contra hos errores agendum hic non eſt, controuerſiis enim de cœlo, & de anima vtriuſque ſpecialia abunde confutauimus: quoad communem vtrique libertatis euerſionem egimus ibidem, & plus ſatis tom. 1. de Deo vno controu. 3. d. 1. & tom. hoc 2. controu. 4. Notauerunt autem confutaueruntque errorem vtrumque Leo 1. epiſt. 91. cap. 11. Auguſt. de hæreſibus in 35. & cap. 70. & 5. de ciuit. cap. 2. Concil. Brachar. 1. capite 8. & quatenus ad conſtellationem in cuiuſque ortu ex illo Hierem. 10. A ſignis cæli nolite timere, &c. & ad Rom. 9. *Sed, & Rebecca ex vno concubitu*: atque è ſimili conceptu, & ortu, *Phares, & Zaran de Thamar* æque confutatur. Sed hi errores, quamvis ad prædeſtinationis initium ex parte prædeſtinati pertineant, fuerintque proinde hic memorandi, quia in diſputatione hac integram quæſtionem non merentur: ad ſpecialem tamen quæſtionem in terminis non ſpectant.

2. Spectat autem ad illam æquiualens fere in terminis ipſis error Origenis 1. Periarch. c. 6. 7. 8. & 9. ac lib. 3. cap. 10. aſſerentis animas noſtras ſui in corpora immerſioni præuixiſſe, vtpote anterius tempore ex mundi nimirum initio à Deo creatas, vt referebamus controu. 1. de Incarnat. d. 1. q. 2. cert. 2. n. 4. verſ. fin. eo igitur tempore, quo corporum ſuorum productioni, temperaturæ, & conſtitutioni, atque immerſioni ſubinde, & informationi præceſſerunt, bene, maléve operatas animas noſtras originem putauit, ac pro earum bonis, maliſve meritis de ſe reque habitis ad gloriam prædeſtinatos ab illave reprobatos fuiſſe homines illis conſtitutos, teſte Hier. epiſt. 150. cap. 2. vbi eius quoad præſens attinet errorem ex illo ad Rom. 9. *Antequam quidquam boni egiſſent aut mali* (Iacob, & Eſaü reproborum, & prædeſtinatorum typi) egregiè confutat: obſeruans hunc Origenis errorem omnium ex Platone duxiſſe, qui primus animarum aut hominum, quos conſtituunt exiſtentiam præduraſſe docuit: Eundem Origenis errorem memorant refelluntque alij à nobis memorati citato loco de Incarn. & à Soario 1. de prædeſtinat. c. 4 circa quem errorem confutandum addenda hic plura ſpeciatim non ſunt: tum, quia erroris huius confutatio in terminis præſentis quæſtionis ſcopus non eſt: tum, quia iiſdem, quibus Semipelagianus error in ea examinandus, refellenduſque ſuſceptus, confutatur aſſatim, & is Origenis error propelletur.

3. Propius ad quæſtionis huius ſcopum & terminos attinet Pelagij, & Celeſtij ſequaciumque de Principis nomine Pelagianorum hæreſis notiſſima. Nempe homines naturæ viribus gloriam condigne promereri ſuis operibus abſolute poſſe, quare, & proinde adæquatam prædeſtinationem ad illam, ita enim appellabant dandi hominibus gloriam Dei voluntatem) gratiam vero Dei naturæ noſtræ prorſus indebitam ad bona quæuis noſtra, & meritoria opera abſolutè, neceſſarioque præuiam ſubinde negabant, ſolumque ad facilius perpetranda requirebant: gratiam tamen hanc nihil aliud quam legis notitiam, & doctrinam, ſeu prædicationem eſſe volebant. Itaque homines & iuſtificari, & in gratia, & iuſtitia, ſiue ſanctitate proficere ex naturæ viribus, tam quoad poteſtatem antecedentem, quam quoad conſequentem Pelagiani aiebant: quare, & id totum quoad ſubſtantiam ex naturali prouidentia, nuſquam vero à ſupernaturali prædeſtinatione ipſis prouenire: atqui ob ſic à eis parta bona opera, iuſtitiam, & ſanctitatem gloriam ipſis à Deo decerni, atque donari. Ita horum hæreſim referunt Concil. Carthag. habit. anno 415. epiſt. ad Innocentium Papam à triginta quoque Epiſcopis conſcripta à Concilio Africano (cui adfuit Auguſtinus (circa tempora Bonifacij Papæ à Concil. Senonenſ. anno 1528. præfat. ad decreta fidei à Trident. ſeſſ. 6. can. 1. & 3. contra Pelag. ab Innocent. Pap. 1. epiſtol. ad Concil. Mileuit. quæſt. 93. à Hieron. epiſt. ad Theſiphontem, & libris contra Pelag. à Gregor. Mag. 1. in Ezechiel. homil. 9. ab Auguſtino toto fere lib 6. de gratia in cuius cap. 3. 5. 6. 7. 35. & 49. docet gratiam à Pelagio admiſſam, legem, & doctrinam ſolummodo eſſe: gratiam vero Dei ad bene operandum, iuſtitiæ, & ingreſſum, & progreſſum abſolutè aliquando à Pelagio admiſſam, ſubdole admiſſam fuiſſe, naturæ vires adeo præſtitas intelligendo teſtatur c. 19. 20. 21. 42. & 46. & lib. de geſtis contra Pelag. in Concil. Paleſtin. qui extat apud noſtrum Soarium tom. 1. de grat. & in edit. operum Auguſtini Pariſiis anno 1614. ac tandem citato lib. de grat. Chriſti cap. 47. hæc habet: *Si ergo conſenſerint* (Pelagiani) *nobis: non ſolum poteſtatem in homine, etiamſi nec velit, nec agat bene* (quam illi à Deo eſſe admittebant) *ſed ipſam quoque voluntatem, &* actionem

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

actionem diuinitus adiuuari ; vt ſine illo adiutorio nihil bene velimus, & agamus, eamq; eſſe gratiam Dei per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, in quo nos ſua, non noſtra, iuſtitia iuſtos facit, vt ſit vera noſtra iuſtitia, quæ nobis ab illo eſt : nihil de adiutorio gratiæ Dei (quantum arbitror) inter nos controuerſiæ relinquetur. Magiſtro Auguſtino in Pelagij errore, ad rem præſentem quod attinet, referendo illius addictiſſimi diſcipuli concordant. Iſidor. lib. Orig §. *de hæreſibus.* Proſper epiſt. ad Ruffum de grat. & lib. arbitr. ex Hiſtoriographis, Baronius tom. 5. Annal. fol. 175 & anno 410. à num. 6. anno 411. numero 52. Vincent. Lirinenſ. cap. 34. Platina in vita Innoc. Gabriel. Prateol. lib. 14. de vitiis, & dogmatibus hæreticorum verb. *Pelagius* noſter Iacobus Gualterius ſæculo 5. ad ann. 500. fol. 373. cap. 3. Caſtro de hæreſib. verbo gratia : ex Scripturariis & controuerſ. Maldonatus in cap 13. Ioan. Card. Tolet. in c. 9. ad Rom. Iuſtinian. & Cornel. à lapide in c. 2. ad Philippenſ. Bellarm. Card. 1. de gratia & lib. arbitr c. 1. Valent. in 2. d. 8. q. 1. pun. 5 Becanus tom. 1. ſummæ Theolog cap. 16. de prædeſtinat. qui & ex Scholaſticis doctoribus ſunt : ex quibus item ſunt Magiſter in 2. d. 28. vbi S. Bonauentur. dub. 1. Scotus, & Durand. cum ſuis ac cæteri Magiſtri Commentatores §. item Thom. quodlib. 1. art. 7. atque obiter citato loco ex 2. 2. & 1. p. q. 23 de prædeſtin. vel tangit, vel ſupponit, ad quæ loca, vel diſtinctionaria, quicunque Dominicani ipſum, vel Magiſtrum interpretantur. Adde etiam noſtros Scholaſticos omnes S. Thomæ interpretes, præſertim Vaſquez 1. p. d. 89. num. 1. & 2. 1. d. 91. c. 2. n. 7. & fuſius adhuc 1. 2. de neceſſitate gratię eruditiſſime diſputantem tom. 2. à diſputatione 186. ad diſputationem 197. incluſiuè, in cuius tomi fine, exemplar Concilij Palæſtini adhibuit Soarius tom. 3. de auxiliis cap. 1 & tom. 1 de grat. prologom. 5. §. 2. & 3. vbi ſubdolas Pelagij profeſſiones fidei detegit, Prologom. 6. toto Pontificum, & Conciliorum acta producit Herize diſp. 25. art. 2. non exigua eruditione. Ruiz de Montoya tom. 3. in 1. part. tract toto 3. de prædeſtinationis exordio per ſolas vires naturæ, eadem de Pelagiano errore d. 14 ſect. 1 num. 2. & aliquoties obiter attigit, & ſupponit, erroris Semipelagiani, & affinium aliorum toto eo tractatu ex inſtituto confutandorum occaſione, Nouiores ipſo Scholaſtici Recentiores Semipelagiano etiam, & affinibus ſententiis repellendis intenti, ne nominant quidem Pelagianum errorem. Memorandus tamen erat : quia ex eo, eiuſque principio de libertate creata tuenda vterque manauit, vt vidimus tomo 1. de Deo vno controuerſia 1. & 3. atque ex eiſdem principiis Theologicis, vterque diſſicitur.

5. Semipelagianus igitur error (quem proprius Hilarius, & Proſper Pelagianæ hæreſis reliquias vocant) ad iuſtificationem ipſam : immò & ſanctas operationes perfectiores, ipſique formali iuſtificationi ſubinde proximiores, gratiæ internæ Dei per Chriſtum neceſſitatem Semipelagiani admittebat, ſolumque initium quoddam ad fidem, & ſalutem quantulumcunque exiguum, tenuiſſimæ congruitatis meritiuæ (quam obinde anſulam ſolum, & occaſionem vocabant) vt Dei gratia ad fidem ſupernaturalem efficaciter vocarentur, atque in ſanctitatem, & perfectionem etiam promouerentur exigebat. Illud vero initium, ſiue naturalis fidei actum, ex naturali aliquo, non illicito, ſed prudenti motiuo, ſiue naturali ſalutis deſiderio, & inde orta petitione, vel fidei, vel ſalutis eſſe, vt adeo gratia interna ad reliqua donaretur, & iuxta id Matth. 7. *Petite & accipietis, quærite & inuenietis*, Ex diuina promiſſione donaretur. Requiri vero initij illius Deo à nobis ex viribus, bonoque naturæ vſu per ſalutis noſtræ explicitam, vel implicitam voluntatem, vt ſuam Deus ad cætera opem, & gratiam nobis adiungat ex illis Chriſti Domini, *vis ſaluus fieri*, ac ſimilibus ſaluti à ſe impertiendæ præmiſſis, à ratione vero probabant : quia, ni, quale quale, meritum aliquod ex noſtro vſu facultatis, ac boni naturæ nobis à Deo inditi, anſulave, & occaſio ipſi offeretur, nec libertatis noſtræ iura ſeruari putabant, neque æquitatem voluntatis, ac prouidentiæ diuinæ, ſi nullo libertatis noſtræ vſu expectato, neque ex parte noſtri, electi ad fidem, gratiam ſupernaturalem auxiliantem, & iuſtificantem, & gloriam demum differentia, & diſcretione ab eo qui non electus ad illa, ſed reprobatus eſt, imperio potius dominantis, quam iure regentis, nec ſine acceptionis perſonarum vitio, vnum ad ſalutem prædeſtinaret, alium vero pro ſuo tantum nutu non prædeterminaret, ſed prætermitteret. Vnde conſtat Semipelagianos meritum, vt ſummum de congruo ex viribus naturæ ad primæ gratiæ collationem, & prædeſtinationis noſtræ exordium, occaſionem, & principium ſolummodo poſuiſſe, ſicuti & ad reprobationem non prædeſtinatorum initium : vt mirandum ſit Doctores aliquot Scholaſticos demeritorum Semipelagianorum primæ gratiæ ſupernaturali, ac prædeſtinationi Dei initium poſuerint congruitate, aut condignitate ab ipſis aſſerta, fecerint quæſtionem : multoque mirabilius ex illis aliquos de condignis meritis locutos Semipelagianos ſatis leuibus fundamentis cenſuiſſe, vt videre eſt in noſtro Ruiz d. cit. ſect. 3. num. 3.

6. Ne vero poſt hac de eo, non ſolum opinio ſed quæſtio ſit, audiatur Hilarius epiſt. ad Auguſtinum ſub init. vbi de horum nomine, & errore ita ſcribit. *Nec negari gratiam, ſi præcedere dicatur talis voluntas, quæ tantum,* id eſt ſolummodo, *medium quærat ; non tamen ipſa iam valeat :* & Caſſianus, qui eorum creditur ab eis Theologis Præceptor collat. præſert. 13. ſic fatur : cap. 13. ſub init. *Occaſiones quodam modo Deus quærit, quibus humanæ ſegnitiei corpore diſcuſſo, non irrationabilis munificentiæ ſuæ largitas videatur : dum eam ſub colore cuiuſdam deſiderij, ac laboris impartit ; vt nihilominus gratia Dei ſemper gratuita perſeueret, dum exiguis quibuſdam, paruiſque conatibus tantam immortalitatis gloriam inæſtimabili tribuit largitate.* Id quod toto deinceps cap. confirmat, & lib. 12. de inſtitutione renunciat. cap. 11. & 13. vt ſcilicet meritum diuinæ largitati ex nobis prætentum præ ſui tenuitate & gracilitate, gratuitæ Dei ſuæ gratiæ, & gloriæ tandem donationi, & largitati non magis, quam ſi non præcederet, officiat : videaturque à Dei bonitate occaſio in titulum coloratum (vt aiunt quæſita potius, quam à nobis oblata, ne irrationabilitatis ipſius largitas accuſetur, & aperto videatur conuicta : cognouit, faſſuſque id de Semipelagianis eſt Auguſtinus de prædeſtinat. Sanctor cap. 2. vbi ſolutionem hanc ipſorum ex tenuitate meritorum noſtrorum primam gratiam ac prædeſtinationis proinde initium præcedentium ab ipſis datam ſic refellit : *Videte ſi aliud agitur iſto modo, niſi, vt gratia ſecundum merita noſtra detur quolibet modo,* (ac ſi dicat tenuiſſimo ac vix congruo) *ac ſic gratia non ſit gratia :* quantumvis enim exigui meriti remuneratio illa ſit, gratuita prorſus, & liberalis ipſius donatio non eſt : quare nec ipſa gratia erit : denique Caſſianus cit. lib. 12. prætentorum meritorum primæ gratiæ, & initij prædeſtinationis noſtræ conceptis verbis excludit condignitatem c. 14. ſic fatus. *Dicimus enim ſecundum Saluatoris ſententiam* (recitatam ex 7. Matth.) *dari quidem petentibus, & aperiri pulſantibus, & à quærentibus inueniri ; ſed petitionem, pulſationem, & inquiſitionem noſtram non eſſe condignam, niſi miſericordia Dei, id, quod petimus dederit.* Ex quibus ſecunda noſtri Ruiz re ſuper hac concluſio num. 8. ſcilicet, & ſi non condignitatis, proportionem, tamen aliquam abſolutè talem propriorum meritorum ad primæ gratiæ, atque prædeſtinationis initium fuiſſe à Semipelagianis admiſſam confutatur, cum expreſſe in illis colorem, ſeu titulum ſolum coloratum, & occaſionem à Deo potius quæſitam libertatis exercendæ recognouerint. Aliud vero delirium, in quod acti ab Auguſtino Semipelagiani ſunt, de meritis, demeritiſque conditionatis infantium ante vſum rationis correptorum refellere, quare & referre præſentis inſtituti non eſt, cuius nihil refert, quæ, & qualia merita gratiæ primæ, & prædeſtinationis exordio præcedant, dummodo ex propriis viribus orta aſſignentur. Vbi autem diſput. actionis referre merita hæc conditionata ſemipelagiana poſſunt, egimus d. de ſcientia media, & controu. de merito agemus ; nec diximus pauca controu. de Incarnat.

7. De Semipelagianorum errore dubium Scholaſticis, & controuerſiſtis ad rem præſentem eſt, an perſeuerantiam per occaſiones ſingulas in fide, bonis operibus, iuſtitiaque, & ſanctitate, ac ſubinde electione ad gloriam conferendam de facto, & executiue merita ex viribus naturæ, vltra eam, quæ ad primam gratiam internam, & prouidentiæ ſupernaturalis, ſiue prædeſtinationis initium neceſſario præire docebant, prærequiſierit. Noſter Ruiz.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſect.4. prætenta merita naturalia non ſolum ad primam gratiam, & prædeſtinationis initium, ſed ad perſeuerantiæ initium,& gloriæ conferendæ voluntatem multa eruditione, & ponderatione contendit, & in primis verbis illis Caſſiani primo eius teſtimonio recit.n.6.ex collat.13. num.13. *Dum exiguis quibuſdam,paruiſqueconatibus tantam immortalitatis gloriam inæſtimabili tribuit largitate,* videtur euinci. Maxime,cum ſeq.cap.14. perſeuerantiæ vnius præ alio primam rationem, & radicem arbitrij in bono prauoue ſuæ naturalis facultatis vſu collocet tandem. Secundo : quia niſi Auguſtini & Semipelagianorum diſputatio eſſet de electione ad gloriam, & perſeuerantiæ donum, fruſtra recurrerent ad merita naturalia conditionata diuerſa infantis cum Baptiſmo decedentis, & conditionata naturalia demerita alterius abſque illo decedentis, ſi diutius viuerent, in quibus electio ad gloriam abſque eorum operibus eſt, & in adultis,quibus prędicatum Euangelium non eſt. Tertio : quia de prædeſtinatione, ſeu electione ad perſeuerantiam, & gloriam lis Auguſtino & aſſeclis contra Semipelagianos fuit : ſcribente Hilario epiſtola ad S. Auguſtinum in columna 2. *Quod autem dicit ſanctitas tua : neminem perſeuerare,niſi perſeuerandi virtute percepta : hactenus recipiunt Maſſilienſes : vt quibus datur, inerti licet, præcedenti tamen proprio arbitrio tribuatur.* Subinferius : *Nolunt iſtam perſeuerantiam ita prædicari, vt non, vel ſuppliciter emereri, vel amitti contumaciter poſſit.* Vnde columna 3. *Cæterum quidlibet donatum ſit prædeſtinatis, id poſſe amittere, & retinere propria voluntate contendunt ; quod tunc falſum eſſet : ſi verum putarent eam quoſdam perſeuerantiam percepiſſe,vt niſi perſeuerantes eſſe non poſſent. Inde eſt, quod & illud pariter non accipiunt : vt eligendorum, rejiciendorumque eſſe definitum numerum velint.* Hilarij relationi conſonat Proſper epiſt. ſua ad Auguſt. poſt med. ſcribens. *Maſſilienſes refugere fateri : Deum ſecundum propoſitum, & conſilium voluntatis ſuæ aliud vas condere in honorem aliud in contumeliam*, ac ſtatim. *Nec acquieſcunt electorum numerum, nec augeri poſſe, nec minui* : inferiuſculè. Quibus epiſtolis de hoc Maſſilienſium vlteriore errore circa donum perſeuerantiæ certior factus Auguſtinus fuit, vt conſtat ex eius libro de bono perſeuerant. c.6.ſub initium, vbi eiſdem Hilarij verbis ſcripſit. *Sed nolunt, vt ſcribitis, iſti fratres ita hanc perſeuerantiam prædicari vt non vel ſupplicetur emereri, vel amitti contumaciter poſſit.* Cum autem c.2. & citato c.6. ac 17. meritis ex gratia ortis bonum perſeuerantiæ poſſe à nobis obtineri Catholice, & fusè probet : tamen eo cap.17. prope med.merita perſeuerantiæ etiam Semipelagiana his rejicit & incuſat. *Sed hæc inquiunt, vt à Deo dentur nobis fides impetrat quæ incipit à nobis : quam fidem & incipere & habere & in ea vſque in finem permanere,tanquam id non accipiamus,noſtrum eſſe contendunt:* & infra. *Nolunt hominibus prædicari dona Dei eſſe, vt veniatur ad fidem, & permaneatur in fide* : ſiue formata per gratiam, ſiue informi vt è libri totius contextu claret, & lib.de prædeſtinat.Sanctor.cap.12.13.& 14.contra Maſſilienſes de matura morte in gratia, quæ perſeuerantia clauditur prædeſtinatorum, nullis humanis meritis, ſed gratia Dei contingere fusè contendit : conſtat ergo ex dictis Semipelagianos perſeuerantiam, & electionem ad gloriam, nec ſolam primam gratiam meritis naturalibus, & ex arbitrij noſtri viribus expreſſe tribuiſſe.

8. Cæterum Vaſquez noſter 1.p.d.89.c.5.notab.3. §. *ex quibus* & duobus poſtremis, ex quo & aſſeclæ nonnulli, cenſent ſemipelagianos nullatenus amplius meritis noſtris ex nuda facultate arbitrij noſtri oriundis tribuiſſe, quam ad primam gratiam, & prædeſtinationis exordium formalem, & proximam meritiuam congruitatem, quin ad gratiam vlteriorem perſeuerantiæ per occaſiones ſingulas atque electionem ad gloriam ſubſequutam, vlterius à primo meritum ex propriis viribus congruum requirerent : & quamvis Ruiz noſter accurata, ſummaque ſua, & ſingulari eruditione oppoſitam ſententiam adeo vt vidimus, illuſtrauerit : video in aliorum mentibus indagandis, tam profundam noſtri Vaſq. ingenuitatem, vt in iis, quæ ad eruditionem Theologicam, atque alienarum mentium penetrationem ſpectant, ſemper aduerſarios quoſque vicerit : id quod & oppoſitis teſtimoniis perpenſis (quæ ipſi erant ex vſu aliàs frequenti, & notiſſima) in re præſente eueniſſe comperio : quare, & eidem Vaſquez ſubſcribo, Ratio eſt : quia, ſi ad ſubſequentia opera omnia, quibus perſeuerantia obtinetur, merita pure noſtra, ſolaque arbitrij facultate prærequiri cenſerent, non proprius Pelagianorum reliquiæ à Proſpero & Hilario dicerentur, quam ab Scholaſticis ſemipelagiani, vt cenſet Ruiz ipſe ſect.1. num 2. quia inquit, non dimidium erroris Semipelagiani, vt iure Semipelagiani dici poſſent, ſed eius per exiguam partem, vt cuiuſvis totius reliquiæ eſſe ſolent, pertinebant : ſi enim ad opera omnia Dei gratiam omnem vltra primam, ad fidem, & conuerſionem perfectam noſtris meritis præueniri docerent, non per exiguam ſed magnam, & dimidiam, ac vltra aſſerebant erroris, cum gratiam in omnibus arbitrij viribus ſubiicerent, neque eius præcedentiam ad abſoluta merita, gloriæ etiam facilius exercenda, quam Pelagius admiſit, faterentur: Vlterius Ruiz ipſe ſect.5. Caſſiani in ſuo, & Maſſilienſium errore doctrinam inconſtantem,& aduerſam per capita notans, quartam eſſe vult num.7.quod Maſſilienſes excepta fide, & ſalutis deſiderio ad reliqua opera, & tentationes vincendas gratiam Dei requirerent; ſecus Caſſianus,vt ſtatim probat num.8.Secundo Proſper cit.epiſt. hanc ex Maſſilienſium doctrina refert ſententiam,qua videbatur oppoſitum verbis primis confirmari. *Ad gratiam qua in Chriſto renaſcimur per naturalem petendo, quærendo,pulſando perueniri, vt ideo accipiat,ideo inueniat, quia bono naturæ bene vſus ad ſaluantem gratiam initialis gratiæ ope valeat peruenire.* Quamnam initialem gratiam, cuius ope ad ſaluantem gratiam poſſit homo peruenire intelligit ex doctrina Maſſilienſium Proſper? An illam, quæ per occaſiones ſingulas ad perſeuerandum,& opera prima vocationem gratiæ ſubſequentia, quibus perſeueratur. Hanc nequit intelligere ; ſiquidem ea initialis gratia non eſt, cui in ordine gratiæ, ac prædeſtinationis;in quo alia gratia præcedit, cui ordine prædeſtinatiuo gratiæ vlteriores catenatæ poſteriores ſunt: quare nec in eo ordine eſſe, nec dici initiales poſſunt ; ſed nec talis dici poteſt reſpectu operis cuiuſque perfecti ex iis quibus per occaſiones ſingulæ perſeuerantia habetur, & quibus omnibus perſeuerantia tota adæquatè continetur. Si enim ad eas omnes,& ſingulas gratias merita naturæ præcedunt, nullo reſpectu ſui operis, quo perſeuerantia,& gratia ſaluans obtinetur initium eſt:cum meritum naturæ,vt ſui initium ſupponat : quare & implicat reſpectu ſui operis gratiam initialem eſſe : ſolum ergo gratiam initialem in ordine gratiæ & prædeſtinationis aſſeri à Maſſilienſibus Proſper refert, quæ ſola illa ſit, quæ in ordine gratiæ, & prædeſtinationis prima ſit, ex qua catena illa prædeſtinationis inchoatur,cuiuſque ope actus primus perfectæ fidei, & conuerſionis elicitur,& ad quem reliquæ gratiæ ad opera reliqua quibus, & perſeuerantia,& ſaluans gratia obtinetur, ſuo quæque gradu ſuccedunt. Perperam autem & contra contextum,imo & textum, ſeque ipſum Ruiz ſect 3.n.9. ſine initialis gratiæ nomine gratiam creationis, & naturæ ipſius noſtræ intelligit : tum, quia ipſo teſte, meritis naturæ nemo ſemipelagianorum tantum tribuit,vt ſine gratiæ Dei ſupernaturalis opitulantis ope ad ſaluantem gratiam perueniatur : tum etiam, quia gratiæ ſupernaturalis opitulatio, & adiutorium neceſſarium arbitrio naturali noſtro,vt ad ſaluantem gratiam perueniatur texto ipſo exprimitur : *ad ſaluantem gratiam initialis gratiæ ope valeat peruenire* ; Opis autem non intrinſeca cuiuſque facultas, & poteſtas, quæ iuuatur eſt, ſed adiutorium alienum vt patet : quare nec initialis gratia quæ opem naturæ fert gratia creationis & naturalis arbitrij facultas cui illa fertur eſſe intelligive poteſt.

9. Tertio probatur : quia Caſſianus Semipelagianorum Dux vulgo,& à Ruiz ipſo habitus ſæpe merita naturæ Dei ad gratiam præuenire, ſæpe ab ea præueniri docet cit. locis,vt videbimus cert.2. de ipſius cauſa agentes ; nec de viro ingenio, & eruditione præſtantiſſimo toties ſibi eiſdem fere locis indigna, mediocris adhuc literaturæ, homine inconſtantia contradicere credi condate poteſt : quare, & initialem, quam diximus, gratiam meritis naturalibus arbitrij præueniri, in perfectioribus autem, & vlterioribus à gratia arbitrium præueniri cenſuiſſe

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

fuiſſe credendus, vt minimum, eſt, ni eius mens ad Catholicum ſenſum omnino reducenda poſſit intelligi. Quarto Proſper epiſtola ad Sanctum Auguſtinum ſub initium Maſſilienſium ſententiam ſic ſcribit. *Qui autem credituri ſunt* (fide imperfecta) *quive in ea fide, quæ deinceps per Dei gratiam ſit iuuanda* (perfecta vtique) *manſuri ſunt præciſe ante mundi conſtitutionem Deum: & eos prædeſtinaſſe in regnum ſuum quos gratis, vocatos*, (quia adeo tenuibus, & perexiguis naturæ meritis, quæ gratuitæ; vt ex Caſſiani ſententia vidimus, vocationi non officiant) *dignos futuros electione*: ad regnum ſuum meritis ex gratia ortis, nec ſolius naturæ, in quibus non dignitatem, ſed vix proportionalitatem ad prædeſtinationem, ſeu electionem ad gloriam Semipelagiani, vt vidimus, agnoſcebant) *& de hac vita bono fine exceſſuros eſſe præuiderit*, quibus ad prædeſtinationis gratiam ſeu, quod idem eſt, electionem ad regnum, & vocationem ſecundum propoſitum, merita fidei imperfectæ præcedere in Maſſilienſium ſenſu docet: indeque vocationem, qua deinceps iuuetur ad fidem, & reliqua, & perſeuerantiam ex gratia indebita naturæ, qua ad regnum demum perueniatur, debita autem condigne fidei perfectæ, & operibus ſanctis ex gratia, & vocatione Dei ortis, & charitate formatis, atque ex horum omnium bono in gratia deceſſu præſcientia, prædeſtinationem, ſeu electionem ad regnum & vocationem ſecundum propoſitum abſolute inchoari: quæ omnia præter influxum meritorum naturæ in primam vocationem, & prædeſtinationis initium Catholiciſſima ſunt, & in eo ſolum Semipelagianos erraſſe oſtendunt manifeſte. Quinto idem Proſper eadem epiſtola poſt medium clarius adhuc in eo Maſſilienſium errorem conſtituit. *Cum duo*, inquit, *ſint quæ hominis operentur ſalutem, Dei ſcilicet gratia, & hominis obedientia, priorem volunt obedientiam eſſe quam gratiam*: hæc noſtræ, & aduerſæ ſententiæ æque fauent; ſed pergit. *Et initium ſalutis ex eo, qui ſaluatur, non ex eo credendum eſſe ſtare, qui ſaluat.* An non ſalutis initium illud realiter formaliter eſt, ex quo primum bona valetudo inchoatur, non autem in quo illa augetur, & perficitur? Inchoatur vero ſalus prædeſtinati in prima gratia, & vocatione, & prædeſtinationis exordio; reliquis verò ad opera, & perſeuerantiam gratiis, & vocationibus vlterioribus, quibus, & intermediis ex quibus catenatis, ordo, & diſpoſitio extrinſeca prædeſtinationis texitur, augetur, & perficitur: ergo ſemipelagiani merita naturæ ad primam gratiam, & vocationem, ac ſubinde prædeſtinationis initium, non autem ad gratiam vlterioribus operibus, & perſeuerantiæ neceſſariam, quibus valetudo bona augetur, & perficitur, noua naturæ merita per occaſiones ſingulas requirebant. Sextò, Auguſtinus ſemipelagianam mentem expreſſit. *Sed hæc, inquiunt, vt à Deo dentur, nobis impetrat, quæ incipit à nobis: quam fidem, & incipere, & habere, & in ea vſque in finem permanere tanquam id non à Domino accipiamus noſtrum eſſe contendunt.* Septimo; quia eo ſolum ſatis ad ſuum intentum Maſſilienſes habebant, vt non irrationabili munificentia (vt Caſſian. aiebat) alter ad tantum bonum prædeſtinationis ad gloriam eligeretur, atque ab altero non prædeſtinato, citra huius querelam diſcerneretur.

10. Porrò noſtri Ruiz teſtimonia, & argumenta in aduerſum facile diluuntur. Atque, à clarioribus inchoando, certum eſt ex dictis d. 3. quæſt. 3. Quod Vaſq. noſter citato loco ſupponit, & præcipue impugnat Ruiz teſtimoniis præfatis: Maſſilienſes nimirum de alia electione antecedente ad gloriam diuerſa ab ea, quæ in prædeſtinatione, ſeu prædeſtinatio ipſa eſt, nuſquam eſſe locutos: quia de alia, vt ea quæſtione vidimus, nulla veterum, ſiue Patrum ſiue Scholaſticorum diſputatio: immò mentio adhuc fuit: neque ante Recentiores proximi ſæculi fuit controuerſia. Secundò recurſus Maſſilienſium ad merita conditionata naturalia infantium, & eorum, quibus prædicatum Euangelium eſt ad electionem aliam formalem ad gloriam, quam ad partialem prædeſtinationem adultorum ad fidem, vel totalem infantium ſolummodo Maſſilienſibus excogitabatur, vt ex datis textibus patet. Tertiò: teſtimonia, quibus Maſſilienſes negaſſe dicuntur perſeuerantiæ donum ex Dei gratia per occaſiones ſingulas & omnes impertitæ, niſi merita naturæ noua pro eis omnibus & ſingulis in prædeſtinato præcederent, id minime probant, neque ex eo, quod Dei gratiam eſſe admitterent, ex meritis naturæ eſſe negarent. Siquidem adeo naturæ merita extenuabant, vt, primæ etiam gratiæ donationi gratiæ, & liberalitati Dei non officiat. Negant autem, quia ex primæ gratiæ auxilio ſecundum propoſitum, ſiue ordine prædeſtinatiuo ex naturæ viribus à Deo obtento, merito condigno, reliqua à Deo obtineri gradatim cenſebant quod vlterioribus gratiis formalem gratuiti ratione͂ in ſe ipſis tollit, fatente Auguſtino etiam cum Catholicis omnibus; tametſi in radice primæ vocationis, vnde catenatè proueniunt gratiæ ſint, vt cum Catholicis etiam, Maſſilienſes admittunt: catenus, vt ipſis non negetur, primam illam gratiam, vnde catena illa, & ſeries prædeſtinationis inchoatur, gracilibus ſuis naturæ meritis inchoetur: in quo ſolum à fide deficiunt. Demum: quod abſolutè prædeſtinatus poſſit à perſeuerantia deficere, ac non prædeſtinatus perſeuerare, ac ſubinde ſaluandorum numerus poſſit abſolute augeri vel minui: non ideo aiebant; quia ſemel prædeſtinati, & electi non electi eſſe poſſint defectu meriti vlterioris naturalis ad gratiam perſeuerantiæ vlteriorem, qua donum perſeuerandi confertur: vel contra ſemel non prædeſtinati, & non electi poſſint meriti naturalis exhibitione ad gratiam perſeuerandi, ad quam electi, & prædeſtinati de facto non ſunt, de facto peruenire ac numerum ſubinde prædeſtinatorum augere: id enim, bardis etiam quibuſque, apertam affert contradictionem, quod prædeſtinatus ſimul, & non prædeſtinatus eſſe quis poſſit; atque aliam in Maſſilienſium doctrina: quod prædeſtinatus, & electus ad perſeuerandum ex meritis naturæ in eorum doctrina (vt aduerſarij contendunt) neceſſario præſuppoſitis pro poſteriori naturæ, cum ad præſuppoſita merita, tum ad inde obtentam prædeſtinationem poſſit merita naturæ abolere: quod eſt implicatoria potentia, vt, quod factum iam eſt, fiat infectum; atque ex aduerſo non prædeſtinati ex præcedentia defectus meritorum naturalium vt prædeſtinationis ſuæ negatio abſoluta adeſſet, merita vt prædeſtinentur æqua implicatione poſſint apponere.

11. Solum ergo voluere Maſſilienſes, vtpote libertati arbitrij creati ſeruandæ attenti, totique intenti, electos & prædeſtinatos ad non perſeuerandum, ſicuti etiam non prædeſtinatos, libertatem in actu primo non amittere, vtique pro priori ad prædeſtinationem vel non prædeſtinationem: ac proinde non prædeſtinatos, & perſeuerantes, atque à num. electorum excluſos, primos, electos vero & perſeuerantes primos, ex quibus perſeueraturorum, ac electorum numerus augeatur: ſecundos eſſe abſolutè poſſe: quod certiſſimum, & Catholiciſſimum eſt, tametſi conſequentem impoſſibilitate͂ eorum ad extremu͂ oppoſitum prædeſtinationis in primis, & negationis prædeſtinationis in ſecundis ſuppoſitæ, quam Auguſt. & Proſper in ſua Catholica etiam doctrina, voce tenus aduerſa, attendebant, non curarint: errauerintque, quod ad prædeſtinationem coniunctim, & per modum vnius ſumptam, merita naturæ prærequiſierint, quatenus eius initio, & inchoationi per gratiæ primæ collationem, cui reliqua concatenantur, erroneè illa prætenderint, cum ad plenum arbitrij noſtri dominium, tum ad iuſtam, & rationabilem ex parte bonitatis diuinæ, de ſe æque in omnium beneficia propenſæ, prædeſtinati à non prædeſtinato, abſque vlla acceptionis perſonarum acceptione, diſcretionem tuendam. Hæc enim vna eorum vox, ratioque fuit apud Proſperum citata epiſt. circa med. *Quia iuſtitia Dei in eo ſit, vt qui non crediderint* (imperfecta illa fide, quæ primæ gratiæ ad perfectè credendum poſuit initium) *pereant; bonitas in eo appareat, ſi neminem repellat à vita, ſed indifferenter vniuerſos velit ſaluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.* Et his quidem Semipelagianorum error ſatis propalatus ſit: tametſi aliquando nolentes, & coacti obiter neque ex inſtituto, & profeſſione in totum Pelagianum errorem incurrerint, vt poſtea notabo.